СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

3) забезпечення сільських та селищних рад комп'ютерною технікою, засобами зв'язку, універсальним програмним забезпеченням, створення цілісної системи адаптованого програмного забезпечення та єдиного порядку інформаційного обміну між органами місцевого самоврядування, фінансовими органами, податковими органами та органами Державного казначейства України;

4) удосконалення нормативно-правового забезпечення процедури обслуговування місцевих бюджетів усіх рівнів і створення єдиного програмного продукту для формування єдиної інформаційної бази для всіх учасників бюджетного процесу, яке дасть можливість підвищити ефективність управління фінансовими ресурсами [3, с.28].

Таким чином, можна сказати, що Державне казначейство України посідає одне з провідних місць у структурі управління державними фінансами та державного контролю і, незважаючи на значні прогалини у казначейському обслуговуванні місцевих бюджетів, шляхи вирішення цих проблем розробляються і впроваджуються вже сьогодні. Це дозволить забезпечити якісне обслуговування бюджетів на всіх рівнях.

Функціонування казначейської системи дозволяє на підставі чітко визначених обсягів реальних потреб найбільш раціонально проводити оптимізацію бюджетних потоків, забезпечити безперервне фінансування всіх учасників бюджетних відносин, зробити процес виконання бюджету ефективнішим.

ЛІТЕРАТУРА:

1.Положення про державну казначейську службу України від 29.11.2011 режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/460/2011

2. Алієва В. Аналіз казначейської системи виконання державного бюджету України: переваги та недоліки // Економіст. – 2000.- №12. – с. 51 – 53.

3. Офіційний сайт державного казначейства режим доступу: http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index

4. Жибер Т. В. Державне казначейство України: становлення, проблеми, перспективи // Фінанси України. – 2001. - №1. – с. 40 – 46.

5. Кіреєв О. І. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів: проблеми та шляхи розв'язання // Фінанси України. – 2001. - №5. – с. 34.

СУДДІВСЬКИЙ РОЗСУД ТА ДИСКРЕЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ СУДДІВ ЯК КОРУПЦІЇНИЙ РИЗИК У СУДОВІЙ ВЛАДІ

Дігтяр А. О.

студентка IV курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Логвиненко М.І.

к.ю.н., доцент кафедри АГПФЕБ юридичного факультету

Сумського державного університету

Для України подолання корупції в будь-якій сфері, а особливо в органах державної влади, в тому числі й в судовій, є стратегічно важливим питанням в рамках європейської інтеграції та ряду міжнародних зобов'язань, що випливають з міжнародних договорів та угод ратифікованих парламентом. Коли судова влада поглинута корупцією, то не можна вести мову про правову державу, гарантії та захист прав людини і громадянина. За даними міжнародних організацій, Україна є однією з найбільш корумпованих держав, а рівень довіри її громадян до суду критично

низький. Окрім того, щорічно збільшується кількість рішень Європейського суду з прав людини, які винесено не на користь держави, що свідчить про недосконаліть українського правосуддя.

Сьогодні Україна на шляху реформування правоохоронних та судових органів. Важливу роль в цих реформах має відігравати антикорупційний напрям діяльності. Оскільки, корупція – це «хвороба» державних органів влади. Тому під час здійснення численних реформ потрібно врахувати всі прогалини в законодавстві, які є факторами розвитку корупції в судовій гілці влади, та віднайти механізми їх подолання. Одними із таких факторів науковці визначають дискреційні повноваження та суддівський розсуд.

У цьому напряму, С. О. Шатрава, зазначає, що зміст компетенції державного службовця (в тому числі й судді) складають його повноваження – певні права та обов'язки особи діяти, вирішуючи коло справ, визначених цією компетенцією. В одних випадках це коло справ, а відповідно, і зміст прав та обов'язків (право діяти чи утримуватися від певних дій) чітко визначені правовою нормою. В інших випадках посадовій особі надається свобода діяти на свій розсуд, тобто оцінюючи ситуацію, вибирати один із кількох варіантів дій (або утримуватися від дій) чи один з варіантів можливих рішень. Надане особі право діяти саме таким чином в теорії адміністративного права прийнято називати дискреційними повноваженнями (дискреційним правом, дискреційною владою) [1, с. 276].

Дуже часто з поняттям дискреційних повноважень науковці співвідносять або ототожнюють поняття «суддівський розсуд». Як зазначає А. С. Макаренко, суддівський розсуд — це явище складне, що має об'єктивно-суб'єктивну природу, оскільки це правозастосовна інтелектуально-вольова діяльність судді, передбачена законом міра свободи вирішення справ у судовому порядку. Воно є об'єктивним, підтвердженим рішеннями, що виносяться у справі, та пов'язане з необхідністю здійснення правосуддя як такого, із функціонуванням у державі судової складової державної влади. Суддівський розсуд — також явище суб'єктивне, безпосередньо пов'язане з особистістю судді як уповноваженої на вирішення справ особи, з його правосвідомістю, правовою культурою, вмінням, кваліфікацією, соціальною та правовою позицією тощо [2].

Так, сучасні українські дослідники визначають суддівський (судовий) розсуд (дискрецію): 1) як вихідний принцип здійснення правосуддя, що полягає у гарантуванні суб'єктові правозастосування (судді) правомочностей щодо обрання найбільш оптимального варіанту вирішення правового питання, відповідно до нормативно визначених меж, вихідних засад та цілей права, конкретних обставин справи; 2) як складну категорію, що характеризується як можливість (право) судді врахувати в процесі вирішення конкретної справи особливості життєвої ситуації чи властивостей суб'єктів, а за наявності прогалин у праві чи колізійних норм - винести рішення на основі власного розуміння справи в межах аналогії права чи закону [3, с. 165].

Саме можливість застосування власного розсуду і є ризиковим фактором корупції в суддівській діяльності. Колектив авторів [4, с. 11] визначають корупційний ризик, як умови, що сприяють виникненню, розвитку, реалізації та – умови, що сприяють виникненню, розвитку, реалізації та поширенню корупційних практик у службовій та професійній діяльності суб'єктів корупційних правопорушень, які склалися: (а) в результаті застосування процедур, що визначені відповідним процесуальним законодавством та іншими регулятивними нормами, включаючи

підзаконні нормативно-правові акти, відомчі накази уповноважених державних органів, внутрішні регулятивні документи юридичних осіб; (б) в наслідок неналежного виконання або ігнорування окремих положень процесуального законодавства та регулятивних норм за умови відсутності контролю або неефективного контролю за діяльністю суб'єктів корупційних правопорушень; (в) під час формування звичайних практик у діяльності суб'єктів корупційних правопорушень: неформалізованих службових відносин між суб'єктами правозастосовної діяльності, звичаїв, традицій, правил та інших елементів корпоративної культури, які не знайшли відображення у процесуальному законодавстві та регулятивних документах; (г) в результаті застосування процедур та звичайних практик у діяльності інших суб'єктів правозастосовної діяльності, які опосередковано впливають на корупційні практики у визначених сферах процедурної діяльності (досудове та судове слідство, господарське, цивільне та адміністративне судочинство).

Суддя не несе відповідальності за зміст винесеного ним рішення, ми пропонуємо ввести відповідальність за незаконність, несправедливість судового рішення. В Україні велика кількість прикладів, коли суддями приймалися незаконні рішення (які часто викликані корупційним впливом на «власний розсуд» судді») але немає жодного випадку, коли таких суддів було притягнено до відповідальності, оскільки діє суддівський імунітет, та невідповідальність суддів за зміст судового рішення. Такий механізм унеможливлює притягнення судді до відповідальності. По своїй суті прийняття незаконного, несправедливого, необґрунтованого рішення є порушенням як чинного законодавства, так і невиконання службових обов'язків, а тому за таке порушення обов'язково повинна встановлюватися відповідальність – від догани до звільнення. Якщо таке порушення обов'язків викликане корупцією, то в такому випадку встановлена зовсім інша відповідальність, в тому числі й кримінальна.

Отже, на нашу думку, при реформуванні судової влади, особливу увагу треба приділити саме законодавчому закріпленню як можна ширшого кола повноважень суддів, для того щоб мінімізувати спектр дискреційних повноважень. З огляду на викладене вище, актуалізується й обґрунтовується проведення дослідження природи дискреційних повноважень суддів як чиннику корупції в судовій гілці влади, результати якого можуть бути використані у розробці заходів державної антикорупційної політики та при проведенні судової реформи в Україні. Також, необхідно внести зміни до чинного закону «Про судоустрій та статус суддів» [5], що стосується питань відповідальності суддів за незаконність, необґрунтованість, несправедливість, несвоєчасність судового рішення, особливо якщо це порушення є наслідком вчинення суддею корупційного правопорушення, передбачивши дієвий механізм притягнення судді до відповідальності. Окрім цього, перед науковцями варто поставити завдання теоретичного обґрунтування підвищення мінімального віку 25 років для кандидата на посаду судді та підвищення стажу роботи в галузі права до 10 років, для підвищення професіоналізму, кваліфікації майбутніх суддів, а також з точки зору соціально-психологічних аспектів, така особа буде стійко сформованою особистістю, з певним статусом у суспільстві і як наслідок, на таку особу буде складно здійснити як професійний вплив з боку керівних посадових осіб, так і знизити ризик корупційних проявів в судовій владі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Шатрава С. О. Дискреційні повноваження працівників ОВС як корупційний ризик в діяльності органів внутрішніх справ / С. О. Шатрава // Порівняльно-аналітичне право. - № 2. – 2013. – с. 276-277.
2. Макаренко А. С. Види суддівського розсуду під час призначення покарання в Україні / А. С. Макаренко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.apdp.in.ua/v70/45.pdf.
3. Донченко О.П. Свобода суддівського розсуду: від Ерліха до сучасності / О.П. Донченко // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Вип. 6. Том. 2. – 2013. – с. 164-168.
4. Бурменський М. В. Корупційні ризики в кримінальному процесі та судовій системі / М. В. Бурменський, О. В. Сердюк, І. М. Осика та ін.. // Інститут прикладних гуманітарних досліджень, МАКонсалтинг. – 2009. – 220 с.
5. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 07.07.2010 року № 2453-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2453-17/page3.

ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Жила М.О.
студент IV курсу юридичного факультету
Сумського державного університету
Науковий керівник: Янішевська К. Д.
викладач кафедри СМП юридичного факультету
Сумського державного університету

Враховуючи євроінтеграційні прагнення України, одним із загальних питань є вибір моделі побудови МВС. Слід зазначити, що до сфери відповідальності МВС переважної більшості європейських країн віднесено: забезпечення громадської безпеки і громадського порядку, боротьба зі злочинністю, забезпечення протипожежної безпеки, захист громадян від наслідків надзвичайних подій, контроль за міграційними процесами, охорона державного кордону, а також окремі питання місцевого самоврядування, громадянських свобод та територіальних адміністрацій.

В умовах євроінтеграції діяльність правоохоронних органів є багатогранною, вона передбачає розширення обсягу їх завдань і функцій. Йдеться про їх залучення до активної співпраці з органами внутрішніх справ інших країн, наднаціональними органами і міжнародними організаціями у цій сфері з метою зміцнення європейського і міжнародного правопорядку. Водночас розвиток України як демократичної європейської держави вимагає рішучого відходу від тоталітарної моделі правоохоронної системи, підвищення функціональної спроможності правоохоронних органів, зміни пріоритетів в їх діяльності – від репресій до захисту прав людини, пріоритету правозахисної над каральною діяльністю. Таким чином, невідкладними є комплексні системні реформи, які покликані сприяти перетворенню правоохоронних органів на відомства європейського зразка.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про Національну поліцію», Національна поліція України (далі - поліція) - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Діяльність